

Jinen Ryu Bikenjutsu

“de natuurlijke zwaardschool” / “de zwaardmethode van de natuurlijke school”

Of “de school voor natuurlijk bewegen met het (samoerai-) zwaard”. Of “de natuurlijke school voor zwaard-technieken”.

Toen **Manaka Fumio** in 1996 de Jinenkan-federatie (trainen van oude Japanse krijgskunsten) oprichtte, was hij (o.a.) meester in twee aparte traditionele scholen die ook zwaarden hanteerden: de “**Kukishin Ryu**” (school van 9 goddelijke demonen) en de “**Togakure Ryu**” (verborgen deur school).

Echter, enkel een zeer korte beschrijving van de “kata” (vechtscenario's) hadden de lange reis doorheen de bewogen geschiedenis van Japan overleefd...

Basis-oefeningen of een methode om zwaard-slagen te onderwijzen ontbraken. In het feodale Japan was het immers evident deze reeds te kennen, daarna pas beoefende men de verschillende stijlen of scholen.

Maar wat aan te vangen met de moderne mens, die deze basis-vaardigheden helemaal niet kent?

Jarenlang zelf vanalles uitproberen, met meer vallen dan opstaan, en nog steeds niet zeker zijn van waar je mee bezig bent?

Manaka Sensei besloot om voor complete leken een eigen school te creëren, startende met zwaard-etiquette, basis-manieren om het zwaard te hanteren, en fundamentele aanvals- en ontwijk- (en/of tegenaanval-) oefeningen. Dit alles met als essentieel kenmerk de eigenschappen gevonden in de **natuur**: de bewegingen van lucht & water, de overrompelingen van stormen & bliksems. Zo werd “**Jinen Ryu Bikenjutsu**” geboren.

Door zorgvuldig deze school te beoefenen, worden de beoefenaars bewust van de culturele relevantie en het praktisch realisme van zwaardmanschap. Dit artikel tracht de structuur en belangrijke punten van de school te schetsen.

Hoewel zwaarden zeg maar volledig verdwenen zijn uit het straatbeeld, bestaat er nog steeds een sterke culturele fascinatie voor. Hun impact op taal & maatschappij zijn diep – denk maar aan “de pen is machtiger dan het zwaard”; “de tong is scherper dan het zwaard”; “op het scherp van de snede”; “een tweesnijdend zwaard”; “het zwaard van Damocles”; ...

Terwijl vandaag het pistool overduidelijk als machtssymbool gebruikt wordt, kan dit zowel door politionele diensten als door de criminele wereld gehanteerd worden. Het zwaard heeft toch nog iets van de gentleman van weleer. Verder kan een pistool gekocht en quasi onmiddellijk gebruikt (of misbruikt) worden – zwaardtraining daarentegen vereist toewijding: harde, lange, zware inspanning, met het oog op het vervolmaken van lichaam & geest.

Het zwaard is ver van overbodig noch verdwenen wat betreft trainen in realistische krijgskunsten. De voorbije jaren verschenen af & toe artikels in de krant over mensen die aangevallen werden met zwaarden of sabels. Het is verbazingwekkend hoe gemakkelijk en goedkoop men dit kan aanschaffen. Zelfs al is het zwaard niet geslepen, als er een scherp uiteinde aanwezig is wordt het een dodelijk wapen.

Vele andere aanvalswapens, zoals baseball-knuppels, buizen, stokken, lange messen, of zelfs bijlen, vertonen overeenkomsten met zwaarden. Dit in overweging nemend zouden alle beoefenaars van krijgskunsten zich dringend en ernstig vertrouwd moeten maken met deze oude doch nog steeds aanwezige wapens.

“Jinen Ryu Bikenjutsu” weerspiegelt enkele zeer traditionele eigenschappen van Japanse krijgskunsten. De school bestaat uit geordende reeksen “kata”, verdeeld in “scrolls” (best te vergelijken met documenten uit opgerold perkament), waarbij elke “scroll” zich toelegt op een specifiek thema. Leerlingen beoefenen de technieken en “scrolls” in volgorde. Elke “kata” bestaat uit een korte volgorde van bewegingen tussen twee (of meer) personen, bedoeld om een bepaalde beweging of een concept te verduidelijken. Het is essentieel om de Japanse naam & betekenis van elke “kata” en de belangrijke punten te kennen, of de les die de “kata” je leert gaat verloren.

“**Jinen Ryu**” betekent “huis van de natuur” - het doel is om zwaardmanschap van een grootse en gezwinde aard te leren, in overeenstemming met patronen uit de natuur.

Manaka Sensei inspireerde zich op het boek van de wellicht meest beroemde zwaardvechter ooit van Japan – **Miyamoto Musashi**, die “go rin no sho” schreef, het boek van de vijf ringen. Er zijn vijf scrolls: chi no maki (de scroll van de aarde of de eerste scroll), sui no maki (de scroll van het water of de tweede scroll), hi no maki (de scroll van het vuur of de derde scroll), fu no maki (de scroll van de wind of de vierde scroll), en ku no maki (de scroll van de leegte of de vijfde scroll).

Ondanks hun indrukwekkende namen zijn de scrolls heel direct en pragmatisch, eerder dan esoterisch van natuur. Miyamoto Musashi schreef zelf nooit over technieken, wel over algemeenheden die een zwaardvechter diende te begrijpen. Iets specifiek neerschrijven betekende dat dit gestolen en tegen hem gebruikt zou kunnen worden. Manaka Sensei wou net het tegenovergestelde: een praktische cursus zwaard-technieken creëren voor zijn leerlingen, een manier om hun training te gidsen en ordenen.

De eerste scroll, de **chi no maki** of *aarde-scroll*, legt de basis voor alle andere technieken. Het eerste deel van deze scroll bestaat uit "**kamae**", houdingen. Net als met de scrolls zijn er 5 houdingen in Jinen Ryu Bikenjutsu, die de voornaamste manieren van aanvallen bestrijken.

Elke houding heeft een specifieke bedoeling & gevoel – indien iemand de houding technisch perfect (lichamelijk) aanneemt, maar zich niet concentreert op het bijpassende gevoel, dan is de houding incorrect.

Het tweede deel van deze eerste scroll bestaat uit de "**kihon toho**", letterlijk "basis zwaard wegen". Dit is een opeenvolging van 7 fundamentele zwaardslagen (of -stoten). Hoewel er andere aanvallen met het zwaard bestaan, zijn ze bijna allemaal variaties van deze zeven basis-slagen.

Wanneer studenten deze "kihon toho" beoefenen, en hun gans lichaam gebruiken (in plaats van enkel de armen) om kracht op te wekken, zullen zij de eigenschap ontwikkelen om recht door iets heen te snijden – in tegenstelling tot enkel het oppervlak raken of op een oneven manier slaan.

De tweede scroll, de **sui no maki** of *water scroll*, heeft als aandachtspunt "*ryufu no tachi*". Dit staat voor inschikkelijk en meegaand zijn, zoals de wilg die buigt in de wind, in plaats van onverzettelijk te zijn (en zo te breken). De technieken in deze scroll worden "*uke tachi*" genoemd, ofwel "het ontvangende zwaard". Het zijn technieken om aanvallen te ontvangen en te anticiperen, meer specifiek de aanvallen uit de "hi no maki" (de derde scroll). Dit zijn geen louter defensieve bewegingen, het is niet passief ontsnappen uit een aanval, er wordt actief gezocht naar openingen en naar het overwinnen via een tegenaanval. Voetenwerk is zeer belangrijk.

De derde scroll, de **hi no maki** of *vuur scroll*, bevat aanvals-technieken, genoemd "*uchi tachi*" of "het toeslaande zwaard". Deze technieken demonstreren aanvallen vanuit de verschillende houdingen van Jinen Ryu Bikenjutsu. Het aandachtspunt van deze scroll is "*raiko no tachi*", aanvallen ontwikkelen die zo snel zijn als een bliksemschicht, om de tegenstander zijn lichaam en evenwicht aan te vallen.

Vuur komt na water in Japanse traditionele symboliek, en de volgorde van de scrolls respecteert dit. In realiteit moeten deze technieken eigenlijk voor of toch gelijktijdig met die van de voorgaande scroll getraind worden.

De vierde scroll, de **fu no maki** of *wind scroll*, heeft als voornaamste aandachtspunt "*hayate no tachi*" - flexibel en veranderlijk zijn. Na de eerdere enkelvoudige aanvallen en tegenreacties meester geworden te zijn, leert de beoefenaar nu om meer complexe situaties aan te kunnen, met tegenstanders die met diverse wapens aanvallen. Voetenwerk en correcte timing zijn belangrijker dan ooit tevoren. De aanvallen zijn inmiddels minder voorspelbaar, dus moet de beoefenaar aandachtig toekijken en tegelijk bewegen, zonder zich in te houden.

De vijfde en laatste scroll, de **ku no maki** of *leegte scroll*, heeft als essentiële boodschap “*mugen no tachi*” - wat betekent een staat van “**mu**” of leegte betreden. Deze kata zijn bedoeld om situaties met meerdere tegenstanders aan te kunnen. Dit wordt beschouwd als 1 der meest gevaarlijke omstandigheden waarin je je kan bevinden. De beschrijvingen van deze kata zijn beperkt – ze leren je geen precieze bewegingen, maar eerder een enkel idee om te overwinnen in elke situatie. De boefenaar zou de basis-vaardigheden en -bewegingen reeds meester moeten zijn, in staat zijn om een staat van “mu” te betreden, en zijn/haar technieken in een vloeiende en natuurlijke manier toe te passen – zoekende naar de zwakke plekken in de groep van de tegenstanders en ze onmiddellijk (zonder nadenken) uitbuiten.

Jinen Ryu Bikenjutsu is niet heel uitgebreid, maar compact en grondig. Deze vaardigheden meester worden zal jaren en jaren in beslag nemen. De beloningen van voortdurend oefenen in deze stijl van praktisch zwaardmanschap zijn echter immens en onmiddellijk bevredigend.

origineel artikel door Andy Keyworth (Ottawa, Canada), Jinenkan Dojo Cho
<http://www.jinenkan-ottawa.com/>

bewerkt & vertaald door Kurt Wullaert

In de wakaba dojo worden de eerste 3 scrolls getraind dit schooljaar.

Om veiligheidsredenen wordt er enkel een “fukuro shinai” (oefenzwaard uit bamboe met een lederen beschermhoes) gebruikt.

